

KRÁLOVSKÝ KOMISAŘ.

Napsal Alfredo Panzini. Z výtahů přeložila B. Samcová.

Bylo právě poledne, když pan královský komisař vystoupil z vlaku. Pátřavým zrakem rozhlédl se kolem, snaže se z obrýsu ne-daleko se rozprostírajícího městečka vyčísti jeho psychologii.

Pan komisař byl mladým — velmi mladým. Nebýt jeho stříce, který ihned po ukončení studií se vší energií otevřel mu dvéře do úřadu, postavil ho na první stupeň onoho zebříčku, jemuž říkáme kariéra — byl by nyní nejšpišlejší pan komisař státního dohledu nad školou.

"Budeš mi jednou vděčen," řekl stříce, "a literátem — tím můžeš být též, neboť času ti bude vždy zbývat dost a dost. — A nyní šplháš dále a dále!"

A tak se octnul pan komisař v jednom z oněch malých a špinavých městeček, jichž jest po Itálii roztroušeno na sta.

Pan komisař prošel nádražím. Dva rozespálí drožkáři uviděše cizince začali se o něho nemilosrdně tahati, mluvíce nesrozumitelným dialektem. Pan komisař byl spravedlivým a rozhodl se pro toho, který měl rozedranější klobouk, osumělejší drožku a hubenějšího koně.

"Kam pojedete pán?"

"K radnici."

Městečko, kde socialisté vedli boj na život a na smrt s klerikály, bylo této chvíle jako by mrtvé.

Kdo by to byl řekl, že toto zastrčené hnízdo jest dějištěm tak úporného boje?

"Jak se jmenuje toto náměstí?"

"Zelený trh."

"Jest to viděti?"

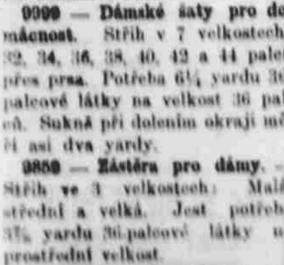
"Tamto jest náměstí Garibaldiho!"

"Což tu nemáte metaře?"

"Máme, ale nyní jsou ve sklepech — obědvají."

"Jest tu mnoho vinných sklepů?"

Modní svět.

1016 — Šaty pro děvčata. — Střih ve 4 velikostech: 6, 8, 10 a 12 roků. Jest zapotřebí 3 1/4 yardu 44-palcové látky na velikost 8 let.

9997 — Divčí šaty. Střih ve 4 velikostech: 6, 8, 10 a 12 let. Vyžadují 3 yardy 40-palcové látky na velikost 8 roků.

"V každé ulici nejméně dva."

Radnice byla rozzáhlá. Byla snad stavěna od umělců, avšak ti, kdo ji opravovali, zkazili ji do-cela.

Pan komisař vstoupil do před-síně, kde panovalo pološero jako v templu. Rozhlédl se kolem. — Nikdo — sám. S vysokou, až sko-rem ze samého stropu, dívaly se naň mramorové hlavy králů, pa-pežů a kardinálů — osoby svého času důležité a vynikající, nyní však nic více než studené mra-mory. Mnoho dveří vedlo z této před-síně a pan komisař zaměřil k těm, na nichž stálo napsáno: K starostovi.

Vatopil a posunuv pákové mo-drou záclonu, pln nadšení vzkrí-kl: "Ne, to bude nyní moje kancelář — nádherné — skvostné!" A v panu komisaři probudila se jeho umělecká duše.

Všechna okna zahalena byla v bohaté záclony starodávných ba-rev a na stěnách visely starost-ovy obrazy, znázorňující vítězné a triumfující pochody. Přistoupiv k jednomu obrazu, shledal k ne-malému svému úžasu, že tisíců červíků rozežírá tyto skvostné pa-mátky.

Na velkém zlačeném stole roko-kového slohu spočívala malá ta-bulka plná elektrických knoflí-ků. Pod každým knoflíkem byl jiný název: sekretář, strážník, vrchní inženýr, obecní správce, portýr, sluha —

"Nyní je všechny probudím!" rozhodl se komisař a chtěl se u-sadit do starodávné pohovky, která ho jakž takž k odpočinku lákala.

"Musím tě oprášíti," a vytáhl z kapsy kapesník. "Ale čím bych si utřel potom pot, když tě zamažá — i co trochu prachu více nebo méně mým šatům ne-škodí!" Rozložil se do pohovky a stiskl jeden knoflík. Čekal. — Nic se neozvalo. Stiskl druhý. — Zase nic. "Snad jest to porou-čané," rozumoval. Tak skorem vystřídál všechny a stále nic. Tu stiskl knoflík, označující sluhu.

Za chvíli bylo slyšet kroky. Por-tiera na dveřích se posunula a vstoupil muž širokých úst, z nichž vycházelo málo vřelého uvítání.

"Co tu děláte?" rozkřikl se.

"Dělám královského komisa-ře," odvětil tento klidně, ani se nepohnuv.

Muž popošel až k němu. "Te-dy pan královský komisař. Toho jsme očekávali věra! Ale pan se-kretář bude chtít vidět —"

"Tady máte dekret od mini-sterstva," prohodil vážně komi-sař.

"Jestliže tu nejsou všechna razítka — zkrátka, není-li to vše podle předpisu, pak to nemá u něho platnosti — je to člověk, který jest bedlivým na každou maličkost — inn zkrátka puntí-čkář!"

"Nu a kde jest nyní ten pán?"

"Jest hodina odpočinku, pane kavaliře. Rozumíte?"

"Nerozumím ničemu a pak ne-jsem kavaliřem, pamatujte si to!" Po té obrátil hovor jiným směrem.

"Tyto obrazy jsou velmi krás-né — měly by se však trochu o-prášit, taktéž i nábytek."

"Právě věra konala se tu po-rada — mnoho se mluvilo a pro-to tu zůstalo tolik prachu!"

"Vidím i slyším. Co předsta-vuje tento obraz?"

"Královnou ze Sáhy, prosím pa-ne komisaři."

"A tam ten?"

"Juditu a Holoferna."

"Oen?"

"To až dosud nikdo nedovedl obja-snit. Jedni říkají: To jest král Šalomoun. Ale nemá králov-ské tváře. Jiní zase, že prý před-stavuje soud, ale chybí v půli rozseknuté dítě. Také prý b-to mohlo býti César, jak předložil Rubikon. Zase tu není kůň — seděl by na oslu! A pak chybí Rubikon. Pan vrchní inženýr je socialistou a ten řekl, že tu před-stavuje socialismus."

"Socialista s korunou na hla-vě!" podotkl komisař.

"Tu korunu prý mu dali proto na hlavu, aby znázornili, že bude jednou socialismus ovládat svět."

"Jsu tu již dlouho ty obra-zy?"

"To jest mojí zásluhou, pane komisaři, že jsou tady, jinak by byly v radničním sklepe. Jedno-hu dne přišel člověk a koupil sta-ré haraburdí, stoly, židle a vše možné, co bylo ve sklepe. Pan purkmistr byl rád, že vyklidí skle-p. Obrazy, ty staré hadry,

jak se o nich vyslovil, nechtěl. — Tenkrát se měl malovat tento sál a tu jsem si pomyslal, že by se sem dobře hodily ty staré ma-by. Navrhl jsem to panu purk-mistrovi a ten to schválil. A ví-te, pane komisaři, co za ně nyní nabízí římský starožitník? Tri-čet tisíce lir! Ostatně budete sly-šet co nevidět, pane komisaři! — Máme tu dvě strany — jedna je chce prodat — a druhá je chce nechat opravit!"

"I k vůli obrazům jsou tu dvě strany?"

Sluha se usmál. "Zde jsou pro všechny dvě strany. Jedna chce hrát divadlo v masopustě — dru-há nechce. Jedni chtějí mít ve škole učitelky — druzí jsou zase proti tomu. Zítرا uslyšíte pěknou muziku v předpokojí — to budou učitelky! Jedni chtějí s náměstí odstranit sloup, poně-vadž na něm stojí Madonna — to jsou socialisté, a ti druzí zase ne-chtějí. Mlékaři chtějí křtít mlé-ko a překupníci praví, že to ná-leží jim. Jedni chtějí stavět děl-nické domy, druzí zase chtějí stavět paláce pro sebe. Jedni chtě-jí, aby zůstal na hřbitově nápis "Vstaňte!" — druzí jej nechtě-jí. Inn, ve všem všudy jest tu o-posice, pane komisaři. Jenom v jednom jsou všichni za jedno a to: jíst, pít a všichni by chtěli být úředníky v kongregaci milo-erdenství!"

"Jak vidím, jste duchaplný člověk," odvětil pan komisař.

"To říká každý," pyšně odvě-til sluha.

"— a galantní muž..."

"Jak vidíte, pane komisaři, za mé čtyřicetileté služby nepřišlo mi ničeho — leda děti!"

Staré hodiny odbily druhou a jich hluboký zvuk táhl se jako o-zvěna tichou dvoranou.

"Jsu dvě a jak jste pravil, do tří hodin nepřijde nikdo?"

"Mezi třetí a čtvrtou a to spíše okolo čtvrté než po třetí. Ráno se pracuje od 9 do 11 hodin."

"Je tu nějaký slušný hosti-nee?"

Sluha se poškrábal za uchem.

"Je tu hotel "Monopol" — tam se dobře jí, a pak jest tu "Krá-lovský hotel" — tam přenocují nejvíce Angličané a milánští ce-stující. Jeho majitel svělece každého a jest přívržencem stra-ny, která chce stavět domky pro dělníky. Koupil celý blok sta-vebních míst v tom nešťastný-m koutě města a chce tam nyní stavět dělnické domky. Až se do-ví, že jste královským komisa-řem, bude vás obskakovati."

Pan komisař nechal se tudíž doprovodit do "Královského ho-telu." Šel kolem onoho sloupu 500 let starého, který měl býti od-straněn, a tu se mu zdálo, že tu Madonna opravdu upírá prose-bný pohled k nebesům, aby jí od-tud vysvobodili a vzali do krá-lovství nebeského.

V "Královském hotelu" vládlo hluboké ticho. Vše bylo bezvad-ně čisté, pravý opak městečka. — Při slovech: je tu pan královský komisař, objevil se malý, čistě o-děný mužik a pohlédnuv úkosem na sluhu, ihned zmocnil se pana komisaře a odvedl ho do čistého útulného pokoje. Bílá, železná postel, sněhobílá povlaky, malá koupelna s mramorovou vanou — to vše zamlouvalo se novému hostu.

"Připravte mi též něco k jí-dlu!"

"Prosím."

"Nádherné," líboval si pan komisař, když propustil sluhu a shodiv se sebe upocený oblek, vystavil zmalátnělé tělo chladivě-mu dešti sprehy. Po koupeli za-mlul se do připravené již svačiny

a k svému uspokojení shledal, že je vše výborné chuti. Osvěžen a posilněn jak náleží, cítil, že jeho síla jako reformátora vzrostla né-kolikrátobně. Vytáhl zápisník.

Politika dáme stranou a pro-vedeme prozatím jednoduché re-formy. Mléko nebudou křtít ani mlékaři, ani překupníci. Za to ale budou se důkladně křtít u-liee. Metaři budou měst. Na to bude se přispívati ze zvýšeného poplatku z vína. Ze mnoho vína škodí, to nemohou popřít, ani klerikálové, ani socialisté. Dělní-cké domky se stavět nebudou — to by příliš vzrostla privilegia jedné strany — jsmet ostatně vši-chni dělníky na vinici Páně a pročej budou se stavět domky měšťanské. Když páni řezníci bu-dou chtít přivázat závaží pod mi-sku, dovolí se jim to, ale musí je přivázat pod miskou, na kterou se závaží vůbec klade. Dále zalo-ží se hudební sbor a tak zamezí se různým těm serenádám a s tím spojeným výjevům politi-ckých stran. Nápis na hřbitově "Vstaňte!" zůstane, neboť ti, kterým ten nápis náleží, totiž "mrtví," jsou až dosud jediní, kteří dosud nepozvedli ruky k protestu! Poslední poznámka. — Tato nařízení nezstanou jen na-písána, nýbrž musí se i zachová-vati.

Pan komisař položil tužku a jsa sám sebou spokojen, pronesl: "Ti mne udělají něčím jiným a nejen kavaliřem!"

Byl unaven — velmi unaven: Pohodlně lože vábilo ho tak, až konečně ulehl a brzy usnul.

Jak dlouho spal, nelze říci. — Snad byla již půlnoc, když spa-třil státi u postele zelené oděné-ho mužika.

"Kdo jste? Co si přejete?" tá-žal se královský komisař.

"Jakže, což mne neznáte?" tá-žal se záhadný mužik.

"Neviděl jsem vás nikdy — nepamatuji se."

Ale přece se mu zdálo, že před nedávnem někde tu postavu vi-děl. Ale kde? — A pak zaklepav si na čelo, pravil: "Již vím, vy jste ten neznámý z toho obrazu s tím oslem."

"Ano — ano, můj osel jmenu-je se Šedivec."

"Vy jste tedy ten proletář — ten socialista s korunou?"

"Proletář ano, ale ne sociali-sta... z mých dob nebylo sociali-stů. Jsem Sancio Panza, prů-vozdce pana Don Quichotta..."

"Těší mne velice."

"Nečetl jste nikdy onu podi-vuhodnou historii tohoto hrdi-ny?"

"Jako dítě."

"Škoda, jest to kniha pro zra-lý věk — odporučte ji ministrům a politikům."

"Díky. Víte zajisté, že jsem byl svého času jmenován gover-nérem ostrova Baraterie a můj pán udělal mi rozkazy: "Prohléd-něte vězení, obchody, vyzkoušej-te váhy a chraňte se přijímat ú-platky..." Jak vidíte, dělal jsem to, co máte v úmyslu dělat i vy... a mával zápisníkem páně komisařovým. "Obyvatelé ostro-va pravý den řekli: "Dobře!" — Druhý den: "Myslí to vážně!" Třetí den: "Co chce ten osel? Jde se svěkovat tam, kde svítí slunce!" A pak, pane komisaři, co mi dále řekli? Tak, ale tolik hanebných věcí, že to, co si do-volil říci rozpuští Rhoecanu, žul proti tomu jako rúžence! Nu, a konec konců, pod záminkou, že ostrov oblehli nepřátelé, vzhledil mne v noci, dali mi do ruky to dlouhé kopí, které jste viděl na obraze a poslali mne proti nepří-teli. Povalili mne a šlapali po

Deset krav jako tato přines vám více peněz nežli může kterýkoliv femaninsk nebo dělník ve městě vydělati. Proč si neopatřit farmu nyní? Pozemek každým rokem stává se se cennějším, jak to jest pouze takové množství farm, lidí však více a více. Přijete-li si pro sebe a rodinu peníze vyzískati, musíte své peníze uložit, kde budou bezpečná a jistá, kde zase peníze udělají. Tak se stanete na stará léta neodvratným. Na-tázíme Vám

Deset akrů za cenu jednoho. v Yuma okrese, Colorado, v dobru osazené krajině, s dobrými trhy na hlavní lince Burlingtonské dráhy mezi Omahou a Denver. Pouze \$15 do \$20 akr. Corn-Silo-Milk, Pail-Hog-Route. Jest peníze ve farmarění. Dairy Farm Co., 1201 Farnam St., Room 1, Omaha, Neb.

DOBŘE PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK. FREMONT BREWING CO. FREMONT, NEBRASKA. vyrábí a lahvuje Pilsenské pivo. Co se týče chuti a jakosti jest nejbližší importovanému. Součástí tohoto piva, nejlepší slad, dělán z nejlepšího ječmene v našem pivovaru a pravý český žatecký chmel jest používán. Obsahuje 3 procenta líhu a jest doporučováno mnohými lékaři. Cheete-li sobě pochtunati objednejte sobě jednu bednu.

The Neal Institute vyléčí PIJÁCTVÍ. Nealovo 3-denní léčení pití více prospěje nežli měsíce v resortech. Kdo se oddal nemravnému používání líhovin neb drogů a nemůže se zbavit tohoto zlovyku, nechť se obrátí na tento ústav. Rodiče, přátelé aneb známí, by měli se o to postarati, by se dostalo pijákům tohoto léčení. O bližší informace navštivte neb pište. 49-tř THE NEAL INSTITUTE. Telefon D. 7556. 1502 So. 10. St., Omaha, Neb.

POZEMKY A FARMY NA PRODEJ neb na výměnu za městské majetky všeho druhu. Máme na prodej mnoho tisíc akrů dobré úrodné země na dlouholeté splátky a též úplně vzdělané farmy na splátky, tak že jsme schopni Vám posloužiti dle Vašeho přání. Dlouholetá zkušenost obchodní a 18 roků pobytu na farmě Vám dokáže, že můžeme Vám posloužiti správně a dobře. Píšte na známé Vám jméno po dlouhé roky: JOHN SCHAUER & COMPANY 4036 West 26th St., - CHICAGO, ILL.

Mezi útoky Belgičanů aspoň někdy mohli si trochu odpočinouti.

jsem pokynů svého pána, kavali-ra Smutné postavy... spalte ten zápisník i s těmi reformami a na-pište raději panu ministrovi, co jste až dosud jiného zpozoroval! A pak budete zajisté vděčen za přátelské rady Sancio Panzovy, průvozdce pana Don Quichotta!"

Sila a svěžest. panují tam, kde tělo je zdravé. — Jste-li slabí, příčina toho může vézeti v žaludku. Berle občas Severovu Žaludeční hořkou (Severa's Stomach Bitters) a tak udržte si dobrou chuť k jídlu, sílu a svěžest. Čiňte dle pana Josefa Dočekala z Clutier, Ia., který nám psal: "Po využití jedné lahve jsem se cítil silnějším a dostal jsem lepší chuť k jídlu a po vyu-žití druhé lahve Severovy Žaludeční hořky cítil jsem se úplně zdrav." — Proti zácpě, nezáživnosti, nestravnosti, ztrátě chuti k jídlu, střídavé hořece — zkuste Severovu Žaludeční hořkou. V lékárnách. Cena 50 centů a \$1.00. Dbejte však na to, aby vám byla dána Severova. Nemá-li ji váš lékárník na skladě, pište přímo na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. — Advertisement.

Moderně zařízený a největší řeznický a uzenářský závod vlastni nejstarší řezník. V. F. KUNCL. 1244 So. 13th St., Omaha. Má na skladě vždy velké zásoby čerstvého různého masa, jakob i znamenitých domácích uzenářských výrobků. Ceny levnější nežli kdekoliv jinde. Zboží možno objednat telefonem: Doug-las 1198.